

Протоколу № 12
Засідання кафедри всесвітньої історії
Факультету суспільно-гуманітарних наук
Київського університету імені Бориса Грінченка
від 8 травня 2023 року

ПРИСУТНІ: завідувач кафедри д.і.н, професор І.В. Срібняк, д.і.н, професор О.О. Драч, д.і.н, професор Г.М. Надтока, д.і.н, професор Г.В. Саган, к.і.н, доцент І.В. Горпинченко, к.і.н., доцент Д.К. Гринь, к.і.н, доцент В.М. Завадський, к.і.н., доцент С.О. Голованов
Секретар кафедри: К.Пилипончик

Порядок денний:

1. Обговорення відкритих лекцій викладачів кафедри:
д.і.н., проф. Г.М. Надтоки
д.і.н., лекції проф. Г.В. Саган
к.і.н. доц. Д.К. Гринь
к.і.н. доц. С.С. Андрєєва
к.і.н. доц. С.О. Голованов
к.і.н. доц. доц. І.В. Горпинченко
2. Уточнення теми дисертаційного дослідження аспірантки 2-го року навчання Базаєвої Марії Олександрівни.
3. Зміну теми дисертаційного дослідження аспірантки 2-го року навчання Уляни Юріївни Назимок.

СЛУХАЛИ:

Завкафедри, проф. Срібняка І.В. про обговорення відкритих лекцій викладачів для проходження конкурсу на заміщення вакантних посад 2023 року.

ВИСТУПИЛИ:

Проф. Г.М. Надтока, який представив тему своєї відкритої лекції «Українська школа філософії історії». Прочитав він її студентам 3 курсу 26 квітня 2023 р. Лекція була представлена на екрані смарт-дошці. На ній він представив плану та переліку рекомендованої літератури. Підготовлена ним презентація лекції унаочнювала зміст лекції, та суттєво допомогла студентам засвоїти її основні положення, заглибитись в проблематику викладу та спонукала до продовження студіювання цього матеріалу під час самостійної роботи. Важливим було й те, що на лекції панувала невимушена атмосфера, яка також сприяла засвоєнню матеріалу.

Проф. Г.В. Саган, яка провела відкриту лекцію «Характер народів Африки: особливості та історичні чинники його формування». Лекція була прочитана магістрам 1 курсу 12 квітня 2023 р. Лекція була проведена на високому науковому та методичному рівні. Все було побудовано таким чином, щоб показати особливості народів Арабської, Північно-Східної, Західної Тропічної, Центральної, Східної та Південної Африки. В лекції було зазначено

вплив історичних чинників на формування особливостей народів країн на зазначених територіях.

Доц. Д.К. Гринь, який провів відкриту лекцію «Центрально-Східна Європа: від геополітики до геоетики» для студентів 3 курсу спеціальності «Історія та археологія» (спеціалізація «Країни ЦСЄ») з дисципліни «Регіональна історична урбаністика країн ЦСЄ». Дата проведення: 25.04.2023 р. Структура заняття побудована так, щоб ознайомлення студентів з базовими поняттями, зокрема, «еволюція концепту Центрально-Східна Європа», «ЦСЄ як історико-культурний регіон». Окрему увагу було приділено демонстрації різних проявів концепції «Центрально-Східна Європа» у слов'янських літературах на прикладі вираження цієї ідеї в естетико-філософській думці М.Кундери, Д.Кіша, Ю.Андруховича. Постановка наукових проблем у ході лекції, наявність узагальнень та їхня переконливість відповідають вимогам дидактики вищої школи. Лекція мала проблемний характер, що дозволило зосередити зусилля на формуванні професійного світогляду студентів. Лектором було застосовано методи і прийоми активізації пізнавальної діяльності студентів, зворотній зв'язок з аудиторією.

Структура лекційного заняття побудована за проблемно-хронологічним принципом. Виклад матеріалу відповідав логіці питань розробленого плану, що забезпечило досягнення навчальної і виховної мети заняття, послідовний розгляд запланованих питань.

Доц. С.С. Андреева, яка представила тему своєї відкритої лекції «Реформація та Релігійні (Гугенотські) війни у Франції» проведено 23.04.2023 р. для студентів 2 курсу спеціальності «Історія та археологія». Лекція йшла За планом:

1. Загальна характеристика. Ранній етап Реформації.
2. Гугенотські війни. Роль у становленні абсолютизму.
3. Нантський едикт (1598). Правління Генріха IV (1589 (1594)-1610). Історичні наслідки релігійного миру.
4. Підсумки і значення Реформаційного руху у Франції.

Заняття можна схарактеризувати як класичну лекцію з елементами інтерактивного навчання. Лекція мала чітке структурування за хронологічно-проблемним принципом. Були визначені мета та завдання заняття. Велике значення було надане персонологічному виміру окреслених проблем, що було характерним для політичної культури Західної Європи раннього нового часу в умовах становлення абсолютизму та розгортання Реформаційного руху. Заняття починалося із загального актуального історіографічного огляду і супроводжувалося історіографічними та джерелознавчими екскурсами з окремих пунктів плану. Лекція відбувалась в режимі он-лайн. Презентація вміщувала певний текстовий матеріал (переважно визначення позицій основоположних регулятивних документів та висновків) та значну кількість фото-матеріалу. Це дозволило активізувати пізнавальну діяльність і вплинути на формування професійного світогляду аудиторії.

Висновки були обґрунтовані, було визначені основні етапи, релігійні і соціальні течії Реформації у Франції, особливості реформаційного руху і його зв'язок із становленням (політичним і територіальним) абсолютизму у Франції та його роль у становленні новоєвропейської цивілізації та формування європейської геополітичної системи.

Доц. С.О. Голованов, який прочитав відкриту лекцію «Утворення держави Александра Македонського та її розпад» для 1 курсу спеціальності «Історія та археологія». Дата проведення: 17.04.2023 р. Структура лекції розкриває зміст базових понять теми: «криза полісної системи», «македонська гегемонія», «експансія», «фаланга», «діадохи», «епігони», «еллінізм». Викладач використовував презентацію у форматі «Power point», яка значною мірою унаочнила навчальний матеріал. Були застосовані різноманітні прийоми активізації аудиторії, Постійно підтримувався зворотній зв'язок зі слухачами, викладач витримував оптимальний темп викладення змісту, здійснювався контроль за рівнем засвоєння навчального матеріалу. Перед початком лекції аудиторії було запропоновано проблемні питання, відповідь на які необхідно було шукати в матеріалі самої лекції. Це значною мірою мотивувало уважне ставлення до навчального матеріалу. Наприкінці лекції відбувся аналіз варіантів відповіді на проблемні запитання.

Доц. І.В. Горпинченко, яка провела відкриту лекцію «Етнічні процеси на польських землях: історична ретроспектива (IX - поч. ХХІ ст.)» проведена 01.05.2021 р. для студентів II курсу спеціальності 032 Історія та археологія з дисципліни «Етнокультурні особливості країн ЦСЄ». Лекція добре структурована, а її зміст цілком відповідав заявленому планові. На лекції було продеманстрована етнічні процеси, які відбувалися протягом IX - поч. ХХІ ст. на польських землях. Для розкриття цієї теми були використані нестандартні прийоми для активізації розумової діяльності студентів.

УХВАЛИЛИ:

1. Лекція проф. Надтоки Г.М. «Українська школа філософії історії» за науковим та методичним рівнем відповідає вимогам вищої школи.
2. Лекція проф. Саган Г.В. «Характер народів Африки: особливості та історичні чинники його формування» за науковим та методичним рівнем відповідає вимогам вищої школи.
3. Лекція доц. Гриня Д.К. «Центрально-Східна Європа: від геополітики до геоестетики» за науковим та методичним рівнем відповідає вимогам вищої школи.
4. Лекція доц. Андрєєвої С.С. «Реформація та Релігійні (Гугенотські) війни у Франції» за науковим та методичним рівнем відповідає вимогам вищої школи.
5. Лекція доц. Голованова С.О. «Утворення держави Александра Македонського та її розпад» за науковим та методичним рівнем відповідає вимогам вищої школи.

6. Лекція доц. Горпинченко І.В. «Етнічні процеси на польських землях: історична ретроспектива (IX - поч. ХХІ ст.)» за науковим та методичним рівнем відповідає вимогам вищої школи.

2.СЛУХАЛИ:

Про уточнення теми дисертаційного дослідження аспірантки 2-го року навчання Базаєвої Марії Олександрівни.

ВИСТУПИЛИ:

Асп. М.О.Базаєва, яка обґрунтувала доцільність уточнення теми свого дисертаційного дослідження, що була затверджена в такій редакції:

«Формування образу ветерана в контексті державної політики пам'яті у США (1945-1995 рр.)»;

Нею було запропоновано переформулювати її в такій редакції:

«Державна політика підтримки ветеранів: адаптація досвіду США в Україні (1991-2022 рр.)».

Проф. І.В.Срібняк, який підтримав цю пропозицію та наголосив на високій науковій актуальності даної дослідницької проблеми.

УХВАЛИЛИ:

Переформулювати тему дисертаційного дослідження асп. М.О.Базаєвої у такій редакції: *«Державна політика підтримки ветеранів: адаптація досвіду США в Україні (1991-2022 рр.)».*

3.СЛУХАЛИ:

Про зміну теми дисертаційного дослідження аспірантки 2-го року навчання Уляни Юрївни Назимок.

ВИСТУПИЛИ:

Асп. У.Ю.Назимок, яка обґрунтувала доцільність зміни теми дисертаційного дослідження та запропонувала сформулювати її в такій редакції: *«Матеріали часопису «Визвольний шлях» як джерело для реконструкції особливостей розвитку української історичної науки на еміграції (1954-1991 рр.)».*

Проф. І.В.Срібняк, який підтримав цю пропозицію та відзначив високу наукову актуальність даної дослідницької проблеми.

УХВАЛИЛИ:

Сформулювати тему дисертаційного дослідження асп. У.Ю.Назимок у такій редакції: *«Матеріали часопису «Визвольний шлях» як джерело для реконструкції особливостей розвитку української історичної науки на еміграції (1954-1991 рр.)».*

ГОЛОСУВАЛИ:

«За» - одногосно.

«Проти» - немає.

«Утримались» - немає.

Завідувач кафедри

Ігор СРІБНЯК

Секретар кафедри

Катерина ПИЛИПОНЧИК